

ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи
за годината завршена на 31 декември 2020 година
со Извештај на независниот ревизор

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	3
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	7
Извештај за промените во капиталот	12
Извештај за паричниот тек	14
Белешки кон финансиските извештаи	17
Прилог 1 Годишна сметка	
Прилог 2 Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До Акционерите на
ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје („Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба) на ден 31 декември 2020 година, Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 70.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти финансиската состојба на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје на ден 31 декември 2020 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2019 година се ревидирани од друг ревизор кој во својот извештај од 14 февруари 2020 година изразил мислење без резерва за истите.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

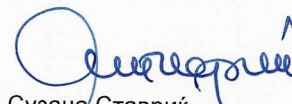
Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Според наше мислење, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

Скопје, 16 февруари 2021 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

(Во илјади денари)

	Белешка	2020	2019
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО			
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)		618.459	604.076
1. Бруто полисирана премија за осигурување	7	485.960	493.858
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	7	534.482	548.377
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	7	(49.118)	(54.528)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	7	850	26
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	7	(254)	(17)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	8	113.655	92.236
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти		-	-
2.1 Приходи од наемнини		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти		-	-
3. Приходи од камати	8	105.321	91.971
4. Позитивни курсни разлики	8	7.906	101
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	8	206	55
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка		-	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања		-	-
7. Останати приходи од вложувања	8	222	109
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	9	17.452	16.121
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		1.392	1.844
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ		-	17

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

Беле шка	2020	2019
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	(514.103)	(531.521)
10	(116.759)	(107.642)
10	(130.927)	(126.319)
1. Бруто исплатени штети	-	-
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	-	-
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	10 14.960	15.876
5. Промени во бруто резервите за штети	10 6.900	(2.933)
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	10 (7.692)	5.734
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	(276.811)	(276.288)
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување	(276.811)	(276.288)
1.1 Промени во бруто математичката резерва	11 (276.627)	(276.337)
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	11 (184)	49
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување	-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување	-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	(2.691)	(1.070)
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	11 (2.719)	(1.109)
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	11 28	39
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	-	-

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2020	2019
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО			
		(107.368)	(138.005)
1. Трошоци за стекнување	12	(68.556)	(95.883)
1.1 Провизија	12	(61.180)	(87.961)
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	12	(4.257)	(4.873)
1.3 Останати трошоци за стекнување	12	(3.119)	(3.049)
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		-	-
2. Административни трошоци	12	(38.812)	(42.122)
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12	(1.845)	(1.871)
2.2 Трошоци за вработените	12	(17.219)	(17.112)
2.2.1 Плати и надоместоци		(11.652)	(10.997)
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		(1.179)	(1.364)
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		(4.258)	(4.621)
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		(130)	(130)
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		-	-
2.4 Останати административни трошоци		(19.748)	(23.139)
2.4.1 Трошоци за услуги	12	(17.510)	(18.970)
2.4.2 Материјални трошоци	12	(847)	(904)
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	12	(1.391)	(3.265)
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА		(275)	(726)
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста			
2. Трошоци за камати	13	-	(17)
3. Негативни курсни разлики	13	(58)	(571)
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)			
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба			
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба			
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)			
5.3 Останати финансиски вложувања			
6. Останати трошоци од вложувања	13	(217)	(138)
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ			
	14	(11.121)	(7.747)
1. Трошоци за превентива			
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	14	(11.121)	(7.747)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

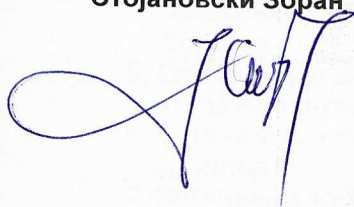
- VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА
 IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА
 X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
 XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
 XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА
 XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК
 XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ
 XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ

Белешка	2020	2019
	922	(43)
	-	-
	104.356	72.555
	-	-
15	(10.604)	(7.558)
	-	-
	93.752	64.997
	-	-

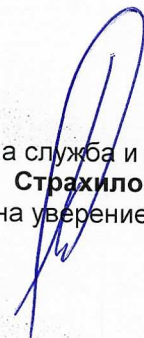
Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 15.02.2021 година.

Извршен директор
 Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
 Страхилов Славчо
 (Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Акционерско друштво
 за осигурување
Г Р А В Е
 СКОПЈЕ

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

(Во илјади денари)

АКТИВА

A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Гудвил
2. Останати нематеријални средства

Б. ВЛОЖУВАЊА

**I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И
ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА**

1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста
- 1.1 Земјиште
- 1.2 Градежни објекти
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста
- 2.1 Земјиште
- 2.2 Градежни објекти
- 2.3 Останати материјални средства

**II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО
ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ
ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ
ЕНТИТЕТИ**

1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група – подружници
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување

- 1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

2. Финансиски вложувања расположливи за продажба

- 2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година
- 2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти
- 2.4 Акции и удели во инвестициски фондови

Белешка	2020	2019
16	1	10
	-	-
16	1	10
18	3.090.082	2.753.709
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
18	3.090.082	2.753.709
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
18	2.573.449	2.235.365
	-	-
18	2.542.937	2.202.698
	-	-
18	30.512	32.667

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2020	2019
3. Финансиски вложувања за тргување		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани		516.633	518.344
4.1 Дадени депозити	18	512.000	514.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 Останати заеми	18	4.633	4.344
4.4 Останати пласмани			
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	23	33.652	41.754
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	23	5.159	5.413
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	23	6.026	6.211
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	23	22.399	30.091
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	23	68	39
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)		3.829	1.109
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА		-	-
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		-	-
Ѓ. ПОБАРУВАЊА		95.694	84.026
И. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	19	28.142	34.793
1. Побарувања од осигуреници	19	28.142	34.793
2. Побарувања од застапници и посредници			
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2020	2019
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	21	67.552	49.233
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	21	62.651	49.233
3. Останати побарувања	21	4.901	-
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА		43.005	48.211
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)	17	3.065	4.364
1. Опрема		3.055	4.352
2. Останати материјални средства		10	12
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	20	39.940	43.847
1. Парични средства во банка	20	11.727	12.431
2. Парични средства во благајна	20	6	7
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	20	28.068	31.133
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	20	139	276
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА		98	26
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		98	26
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА		3.266.361	2.928.845
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2020	2019
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ		536.241	462.044
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ		183.999	183.999
1. Запишан капитал од обични акции		183.999	183.999
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан, а неуплатен капитал		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА		(465)	644
1. Материјални средства		-	-
2. Финансиски вложувања		(465)	644
3. Останати ревалоризациони резерви		-	-
IV. РЕЗЕРВИ		139.994	118.329
1. Законски резерви		139.994	118.329
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5. Останати резерви		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА		118.961	94.075
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ			
ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		93.752	64.997
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ			
ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ		2.661.016	2.392.139
I. Бруто резерви за преносни премии	23	17.419	18.268
II. Бруто математичка резерва	23	2.582.425	2.305.799
III. Бруто резерви за штети	23	61.172	68.072
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва		-	-
VI. Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС			
НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ			
ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ			
РИЗИК		3.829	1.109
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		417	300
1. Резерви за вработени		417	300
2. Останати резерви		-	-
Г. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ			
ОБВРСКИ		3.186	1.931
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		3.186	1.931
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД			
ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА			
РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО			
ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА			
РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

Ж. ОБВРСКИ

I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски спрема осигуреници
2. Обврски спрема застапници и посредници
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување

II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување

III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување
2. Обврски по основ на финансиски вложувања
3. Останати обврски

3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА

И. ВКУПНА ПАСИВА

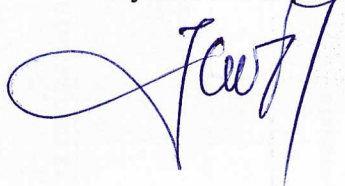
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА

Белешка	2020	2019
24	59.215	67.827
	-	-
	-	-
	-	-
24	9.595	10.726
24	9.595	10.726
	-	-
	-	-
	49.620	57.101
24	46.711	53.953
	-	-
24	2.909	3.148
25	2.457	3.495
	-	-
	3.266.361	2.928.845
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

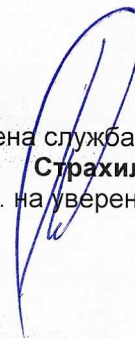
Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 15.02.2021 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

ГРАВЕ Осигурување АД Скопје
Финансиски Извештаи
31 декември 2020 година

Извештај за промените во капиталот

Позиција (Во илјади денари)	Беле- шка	Акционер- ски капитал	Премии на емитира- ни акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалори- зациона резерва	Нераспре- делена добивка	Добивка за тековна- та година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутар- ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари 2019 година		183.999	-	101.435	-	-	-	101.435	-	(958)	78.738	50.679	413.893
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2019 година – преправено		183.999	-	101.435	-	-	-	101.435	-	(958)	78.738	50.679	413.893
Добивка или загуба за 2019 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64.997	64.997
Добивка или загуба за 2019 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64.997	64.997
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	1.602	-	-	1.602
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	1.602	-	-	1.602
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	16.894	-	-	-	16.894	-	-	15.337	(50.679)	(18.448)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(18.448)	-	(18.448)
Останата распределба на сопствениците		-	-	16.894	-	-	-	16.894	-	-	33.785	(50.679)	-
Состојба на 31 декември 2019 година	22	183.999	-	118.329	-	-	-	118.329	-	644	94.075	64.997	462.044

ГРАВЕ Осигурување АД Скопје
Финансиски Извештаи
31 декември 2020 година

Извештај за промените во капиталот (продолжение)

Позиција (Во илјади денари)	Беле шка	Акционер -ски капитал	Премии на емитира ни акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревалори -зациона резерва	Нераспре делена добивка	Добивка за тековна та година	Вкупно капитал и резерви		
				Законски резерви	Статутар -ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви						Вкупно резерви	
Состојба на 1 јануари 2020 година	22	183.999	-	118.329	-	-	-	118.329	-	644	94.075	64.997	462.044	
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Состојба на 1 јануари 2020 година – преправено		183.999	-	118.329	-	-	-	118.329	-	644	94.075	64.997	462.044	
Добивка или загуба за 2020 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93.752	93.752	
Добивка или загуба за 2020 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93.752	93.752	
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	(1.109)	-	-	(1.109)	
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	(1.109)	-	-	(1.109)	
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Сопственички промени во капиталот		-	-	21.665	-	-	-	-	21.665	-	-	24.886	(64.997)	(18.446)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(18.446)	-	(18.446)	(18.446)
Останата распределба на сопствениците	-	-	21.665	-	-	-	-	21.665	-	-	43.332	(64.997)	-	
Состојба на 31 декември 2020 година		183.999	-	139.994	-	-	-	139.994	-	(465)	118.961	93.752	536.241	

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 15.02.2021 година

Извршен директор
Стојановски Зоран

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Раководител на сметководствена служба и финансии
Страхилов Славчо
(Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Извештај за паричниот тек

(Во илјади денари)

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

Белешка	2020	2019
	529.302	553.749
	529.302	553.732
	-	-
	-	-
	-	-
	-	17
	(273.785)	(300.232)
10	(130.927)	(126.319)
	-	-
	(17.707)	(23.095)
	(21.454)	(22.527)
	(89.103)	(117.388)
13	-	(17)
	(9.444)	(6.723)
	(5.150)	(4.163)
	255.517	253.517
	-	-

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Одливи по основ на нематеријални средства
2. Одливи по основ на материјални средства
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Одливи од камати

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

Белешка	2020	2019
	92.260	87.855
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	428	164
	-	-
	91.832	87.691
	(333.238)	(353.075)
	-	-
	(538)	(354)
	-	-
	-	-
	-	-
	(332.700)	(352.721)
	-	-
	-	-
	-	-
	(240.978)	(265.220)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ

Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ

Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ

Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ

Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД

З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД

Белешка	2020	2019
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(18.446)	(18.448)
	-	-
	-	-
22	(18.446)	(18.448)
	-	-
	(18.446)	(18.448)
	621.562	641.604
	(625.469)	(671.755)
	-	-
	(3.907)	(30.151)
	43.847	73.998
	-	-
20	39.940	43.847

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 15.02.2021 година.

Извршен директор
 Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и финансии
 Страхилов Славчо
 (Овластен сметководител, бр. на уверение 0100783)

Акционерско друштво
 за осигурување
ГРАВЕ
 СКОПЈЕ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Податоци за идентификација

ГРАВЕ Осигурување АД - Скопје е акционерско друштво за осигурување, ("Друштво"), официјално регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија. Согласно со наведената регистрација, единствен основач и сопственик на Друштвото е *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*, осигурителна компанија инкорпорирана во Австрија, која претставува матична компанија на Друштвото. Краен сопственик на Друштвото е GRAWE – Vermögensverwaltung. Согласно регистрацијата ова Друштвото е здружение за взаемно осигурување согласно член 63 став 3 од австрискиот Закон за супервизија на осигурување. Дејностите се ограничени на управување со имот. Нема акционери, туку само членови во здружението, кои се исклучително сопственици на осигурителни полиси на *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*. Никој од ченовите до Друштвото нема влијание во Друштвото поголемо од 20%. GRAWE – Vermögensverwaltung поседува 100% од акциите на *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*.

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 акции со вкупна номинална вредност од ЕУР 3.000.000.

Основна дејност

Основна дејност на Друштвото е осигурување на живот по класа 19 „Осигурувањето осигурување во случај на доживување, осигурување во случај на смрт, мешано осигурување на живот, рентно осигурување и осигурување на живот со поврат на премии“ и класа 21 „Осигурувањето на живот во врска со удели во инвестициони фондови, кога осигуреникот го презема инвестициониот ризик во однос на промена на вредноста на инвестиционите купони или други хартии од вредност на инвестиционите фондови“, потоа осигурување од последици на несреќен случај – незгода по класа 1 (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда), како и здравствено осигурување.

Адреса на регистрираното седиште на Друштвото е:

ул."Пиринска"бр.23

1000 Скопје

Република Северна Македонија

Вработени

На 31 декември 2020 година во Друштвото има 15 (2019: 15) вработени. Одборот на Директори го сочинуваат следниве членови:

Одбор на директори

Одбор на директори	2020
Зоран Стојановски, жител на Република Северна Македонија	Извршен директор
Зоран Лучиќ, Република Србија	Неизвршен член
Christoph Czettl, жител на Република Австрија	Неизвршен член
Gunter Puhtler, жител на Република Австрија	Неизвршен член

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ

2.1 Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство”, во согласност со Законот за супервизија на осигурување („Службен весник на РМ” бр. 27/02, ... 101/19), подзаконската регулатива пропишана од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување (во понатамошниот текст “АСО”), како и во согласност со “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси”, и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување”.

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2020 година беа одобрени за издавање од страна на Одбор на директори на Друштвото на 15 февруари 2021 година.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност, освен за вреднувањето на вложувањата расположливи за продажба кои што се мерат по објективна вредност.

2.2 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “Денар”), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено поинаку, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

2.3 Значајни сметководствени политики и проценки и влијанието на COVID-19 пандемијата

Како резултат на COVID-19 пандемијата, која имаше влијание на економијата и финансиските пазари, Друштвото дополнително ја тестираше соодветноста на сметководствените политики, проценките и претпоставките кои беа користени во текот на 2020 и 2019 година и нивното влијание на финансиската позиција, паричните текови и резултатот од работењето.

Управување со ризици и претпоставка на континуитет

Друштвото редовно ги следи тековните и потенцијалните ризици и континуирано и одговорно управува со нив. Механизмите кои обезбедуваат деловен континуитет во случај на вложување на ситуацијата на локално и глобално ниво се утврдени на ниво на Групацијата. Ризичниот профил на Друштвото не отстапува значајно од година во година земајќи ги предвид промените на финансискиот пазар и новите вложувања во портфолиото во текот на периодот. Ликвидноста и капиталната адекватност на Друштвото континуирано се следи и е оценета како соодветна. Како резултат на тоа, може да се заклучи дека примената на претпоставката на континуитет е исто така соодветна.

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ (продолжение)

2.3 Значајни сметководствени политики и проценки и влијанието на COVID-19 пандемијата (продолжение)

Обезвреднување и мерење на објективна вредност на финансиски средства

Нема значајни промени на финансикиот пазар во текот на 2020 година кои би предизвикале промени во мерењето на финансиските средства како и преоценка на соодветноста на објективната вредност и проценка на евентуално обезвреднување на вложувањата кои се класифицираат како расположливи за продажба. Што се однесува до побарувањата, нема значаен пораст на доспеани побарувања, а соодветноста на критериумите користени за оценка на обезвреднувањето на побарувањата беше направено во согласност со подзаконската регулатива усвоена од страна на АСО и измените на истите усвоени како мерки за олеснување на работењето на осигурителните компании во услови на COVID-19. Не се евидентирани значајни исправки на вредност поради обезвреднување на финансиските средства како резултат на COVID-19 пандемијата. За подетални анализи види белешка 5.1.

Промени во сметководствени проценки

Како резултат на актуелните промени на пазарот и очекуваните трендови за остварување на приноси од вложувањата, вкупната каматна стапка на договорите за животно осигурување се намалува и за 2021 година изнесува 3,25% а за 2022 година 3,00%. Како резултат на тоа, математичката резерва е зголемена за 276.626.469 денари. Ова е тековна проценка направена врз основа на расположливите информации во моментот.

2.4 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите, и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ (продолжение)

2.5 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во билансот на успех освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра. Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2020 и 2019 година беа како што следи:

	2020	2019
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,6940	61,4856

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

3.1 Договори за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирана премија за осигурување на живот и бруто полисирана премија за осигурување на живот каде инвестицискиот товар е на осигуреникот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои достасуваат (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која достасала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата. Заработениот дел од премиите се признава како приход, кој се утврдува за периодот на покриеноста на соодветната полиса, односно во периодот од датумот на настанувањето на ризикот до моментот на времетраењето на обештетувањето, врз основа на моделот на превземен ризик. Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија, користејќи го дневниот про-рата метод во однос на вкупните денови на осигурувањето ("про-рата-темпорис" методата). Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Износот на исплатената штета во животното осигурување (во случај на откуп или доживување) се зголемува за оствареното профитно учество и трошоците за обработка на штетата.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и оствареното профитно учество до моментот на пресметувањето. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, условите за осигурување, како и минати искуства и трендови.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервируваниот износ.

(ii) Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти. Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(iii) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(iv) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

(i) Приходи од премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3.1.

(ii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени по основ на провизии од полисирани премии предадени во реосигурување и учество во добивката од делот за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

(iii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од финансиски средства. Приходот од финансиски средства се состои од приходи од камати од должнички хартии од вредност, орочени депозити во банки, приходи од камати од аванси на полиси на живот и камати на тековни сметки. Приходите од вложувања се признаваат во моментот на настанување користејќи го методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3 Расходи

(i) *Расходи од закупнини направени за оперативен наем*

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во билансот на успех според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во билансот на успех како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(ii) *Расходи од финансирање*

Расходите од финансирање ги вклучуваат расходите од камати по кредити и курсни разлики.

Сите трошоци за позајмување кои не се директно поврзани со набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во билансот на успех со користење на методот на ефективна камата.

3.4 Користи за вработените

(i) *Планови за дефинирани придонеси*

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во добивката или загубата кога се пресметуваат.

(ii) *Краткорочни користи за вработените*

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) *Останати долгорочни користи за вработените*

Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно македонската законска регулатива и критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се пренесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2019: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

3.6 Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување. Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат во нето износ како “останати приходи” во билансот на успех.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6 Недвижности и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Службени возила	25
Комјутерска опрема	25
Канцелариски машини	20
Канцелариски мебел	20

Методите на амортизација, корисниот век на употреба и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3.7 Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства набавени од Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	20

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и резидуалната вредност на средствата се проценува на секој датум на известување.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.8 Средства земени под наем - наемател

Наемите на средствата во услови кога Друштвото ги презема сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетно признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања на наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицирани како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

3.9 Финансиски инструменти

(i) Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до достасување и средства расположливи за продажба. Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање. Друштвото на денот на билансот на состојба нема финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех.

(ii) Мерење

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котирани на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување.

Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба се недеривативни средства кои се определени како расположливи за продажба или кои не се класификувани во некоја друга категорија на финансиско средство. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради обезвреднување. Согласно регулативата должничките хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија кои не се котирани на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Мерење (продолжение)

Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

Хартии од вредност што се чуваат до достасување

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност, коишто Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се признаваат по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

(iii) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства

Посебна резерва на побарувањата

На датумот на кој се сочинува Билансот на состојба Друштвото ја утврдува исправката на вредност (Посебната резерва) на побарувањата по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси донесен од Агенцијата на супервизија на осигурувањето. Согласно истиот Правилник Друштвото го утврдува минималниот и максималниот процент на исправка на вредност со примена на најмалку еден од следните критериуми:

- периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и/или;
- поединечна проценка на финансиската состојба на секој должник класифициран во соодветната категорија.

Друштвото врши класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. На 31.12.2019 категориите беа следни:

- 1) Категорија А - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сториле во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 2) Категорија Б - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 31 до 60 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 3) Категорија В - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 61 до 120 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 4) Категорија Г - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 121 до 270 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 5) Категорија Д - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 271 до 365 дена од денот на доспевање на побарувањето.
- 6) Категорија Ѓ - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период подолг од 365 дена од денот на доспевање на побарувањето, како и осигуреници каде рокот на доспевање во анексот е утврден по истек на важноста на полисата за осигурување.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства (продолжение)

Посебна резерва на побарувањата (продолжение)

Следствено на тоа, Друштвото на 31.12.2019 година ја утврди исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%
В	од 61 до 120 дена	31%
Г	121 до 270 дена	51%
Д	271-365 дена	71%
Ѓ	подолг од 365 дена	100%

Во текот на 2020 година Агенцијата за супервизија на осигурувањето, донесе Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси (Службен весник на РСМ бр. 107/2020) како дел од пакетот мерки за друштвата за осигурување за олеснување на работата во услови на COVID-19 кризата кој се применува во текот на 2020 година заклучно со 31 декември 2020 година. Согласно овој правилник, во 2020 година беа применувани следните категории:

- 1) Категорија А - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сторило во период до 90 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 2) Категорија Б - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 91 до 120 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 3) Категорија В - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 121 до 180 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 4) Категорија Г - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 181 до 330 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 5) Категорија Д - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 331 до 425 дена од денот на доспевање на побарувањето.
- 6) Категорија Ѓ - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период подолг од 425 дена од денот на доспевање на побарувањето, како и осигуреници каде рокот на доспевање во анексот е утврден по истек на важноста на полисата за осигурување.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства (продолжение)

Посебна резерва на побарувањата (продолжение)

Следствено на тоа, Друштвото на 31.12.2020 година ја утврди исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 90 дена	0%
Б	од 91 до 120 дена	10%
В	од 121 до 180 дена	31%
Г	181 до 330 дена	51%
Д	331-425 дена	71%
Ѓ	подолг од 425 дена	100%

Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.10 Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричните еквиваленти ги вклучуваат паричните средства по видување во деловните банки како и паричните средства во благајна со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци. Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат во билансот на состојба по амортизирана набавна вредност.

3.11 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конструктивна обврска, којашто е настаната како резултат на минати настани и за која е веројатно дека ќе настане одлив на средства за да се подмири таа обврска, и постои можност за проценување на износот на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични одливи користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

3.12 Обезвреднување на не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Друштвото, се проценува на секоја дата на која се сочинува билансот на состојба за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минати периоди се проценува на секоја дата на изготвување на билансот на состојба заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.13 Акционерски капитал

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. За утврдување на математичката резерва Друштвото користи актуарски методи во согласност со правилата и процедурите пропишани од Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата, можно е крајниот резултат да се разликува од оригинално утврдената обврска.

Ефектот од COVID-19 пандемијата на проценките на резервите кои произлегуваат од договорите за осигурување се дадени во точка 2.4.

(ii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2020 година и 31 декември 2019 година се презентирани во табелата подолу:

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2020	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	93.752	536.241	142.793	376%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	104.284	546.773	142.793	383%	7%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	83.220	525.709	142.793	368%	(7%)
10% зголемување на математичката резерва	(164.491)	277.999	142.793	195%	(181%)
10% намалување на математичката резерва	351.995	794.484	142.793	556%	181%
10% зголемување на вкупните трошоци	42.342	484.831	142.793	340%	(36%)
10% намалување на вкупните трошоци	145.162	587.651	142.793	412%	36%

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2019	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција	64.997	462.044	139.517	331%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	74.194	471.241	139.517	338%	7%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	55.800	452.847	139.517	325%	(7%)
10% зголемување на математичката резерва	(165.583)	231.464	139.517	166%	(165%)
10% намалување на математичката резерва	295.577	692.624	139.517	496%	165%
10% зголемување на вкупните трошоци	11.845	408.892	139.517	293%	(38%)
10% намалување на вкупните трошоци	118.149	515.196	139.517	369%	38%

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори.

Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио, кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, во кои Друштвото е подготвено да осигурува.

Сите општи договори за осигурување се по природа долгогодишни и осигурителот ги продолжува во моментот кога ќе се плати премијата за втората година и има право да одбие обновување или продолжување на истите, доколку премијата не биде платена, како и може да изврши промена во не техничките делови од договорот при неговото продолжување.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

Стратегија за математичка резерва

Математичката резерва е пресметана по нето проспективна метода како разлика од сегашната вредност на идните обврски и сегашна вредност на премиите, поединечно за секој договор. Кон оваа математичка резерва се додадени и преносните премии за животно осигурување, но за потребите на овој финансиски извештај е презентирана посебно како намалување на премиите. Кај основните осигурувања на живот согласно регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување е дозволено намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цилмеризација), при што стапката на цилмеризација не може да биде поголема од 3,5% од договорената сума на осигурување. Стапката на цилмеризација која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5% (2019: 3,5%).

За пресметките користена е годишна техничка каматна стапка со висина од 3% за договорите склучени до 31.12.2015 година, односно годишна техничка каматна стапка со висина од 2,25% за договорите склучени од 01.01.2016 година, односно техничка каматна стапка со висина од 2,00% за договорите склучени од 01.05.2020 година. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите, примената на техничка каматна стапка со висина од 2,25%, започна од 01.11.2015 година и исто заврши со 01.05.2020 година, по што и за нив започна примена на односно техничка каматна стапка со висина од 2,00%.

За пресметките користени се југословенски општи табели за смртност за мажи 1980/1982 година со модификации за договорите склучени до 30.06.2012 г., Општата табела на морталитет на Република Србија за 2000/2002 година за машка популација со модификација за договорите склучени од 01.07.2012 г. до 31.12.2015 г. и Општа табела на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација за договорите склучени по 01.01.2016 г. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите користена е Општа табела на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација од 01.11.2015 г.

Покрај општата табела на смртност, кај договорите од ГДД1 тарифата користени се и соодветни Табели на веројатности за настанување на одредени тешки болести на Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација, а кај договорите од РДД13 тарифата користени се и соодветни табели на веројатност за настанување на одредени тешки болести која се применува за дополнително осигурување спрема Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација.

За договорите од ЕРД1 и ЕРД11 тарифите, чија примена започна од 01.01.2016 г., користена е Австриска рента табела (AVÖ2005R) за мажи и жени, модифицирана заради очекуваното зголемување на животниот век на населението, согласно искуството на основачот и другите членки на групацијата.

Математичката резерва на крајот на годината е пресметана со линеарна интерполација од математичката резерва на почетокот и на крајот на осигурителната година.

За ФЛД1 тарифата, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови во случај на смрт и доживување не се пресметува математичка резерва. Постои само посебна резерва која е еднаква на вредноста на инвестициската сметка која е директно поврзана со уделите во инвестицискиот фонд. Формулата прикажува приближна вредност на денот на проценка, која е еднаква на производот на бројот на удели на инвестицискиот фонд кои ги поседува осигуреникот на својата инвестициска сметка и вредноста на уделите на фондот.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал.

Договори за реосигурување

Во 2020 година активни се следните договори за реосигурување:

Реосигурител	Вид на реосигурување
Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Република Австрија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања, осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови и дополнителни осигурувања поврзани со нив (Quota Share договор), освен инвалидитет како последица на незгода (максимална сума од ЕУР 35.000).
	2) Договор по ризик со кој е покриено дополнително осигурување на инвалидитет како последица од незгода (максимална сума од ЕУР 50.000); Quota Share договор.
	3) Договор по настан со кој е покриено дополнително осигурување кон осигурувањето на живот (смрт или инвалидитет како последица на незгода, болнички дневници и други бенефиции при хоспитализација, работна неспособност). Excess of loss договор (максимална сума од ЕУР 4.500.000). Договор по настан со кој е покриено целокупно работење во врска со осигурување на живот и дополнително здравствено осигурување со исклучок на дополнително осигурување за смрт, инвалидност и работна неспособност како последица од незгода – кумулативно; X/L договор со максимален самопридржај по живот 35.000 Евра (максимална сума од ЕУР 2.250.000).
Groupama Life (претходен назив SOGELife) / Бугарија	1) Договор по ризик со кој е покриено групно животно осигурување со дополнително осигурување на индивидуални корисници на банкарски производи во случај на смрт од било која причина, смрт поради несреќен случај, трајна и целосна загуба на самостојност и целосна и трајна инвалидност, Quota Share договор со учество на cedent 25% и учество на реосигурувач 75% за штети до 125.000 Евра и дополнителен Surplus за штети над 125.000 Евра, со кој реосигурителот покрива 100% од износот на штети над 125.000 ЕУР, со самопридржај 31.250 Евра; максимална сума ЕУР 250.000.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Договори за реосигурување (продолжение)

Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / СР Германија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања и осигурување на живот поврзано со инв. фондови вклучувајќи ги и дополнителните осигурувања, освен инвалидитет како последица на незгода; Surplus договор со самопридржај; максимална одговорност од ЕУР 280.000 (освен за работна неспособност); учество во добивка.
---	---

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските. На 31 декември 2020 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 2.580.397 илјади (2019: МКД 2.315.888 илјади). Овие средства се состојат од парични средства, депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. На 31 декември 2020 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 80.194 илјади (2019: МКД 79.991 илјади). Овие средства се состојат од депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Северна Македонија. Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат математичките резерви:

	2020	2019
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарски сметки	28.068	31.133
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	492.000	494.000
Обврзници и други хар. од вред. за кои гарантира РСМ	2.060.329	1.790.755
	2.580.397	2.315.888
Обврски (Математички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	2.582.425	2.305.799
Дел за реосигурителот	(6.026)	(6.211)
	2.576.399	2.299.588
Покриеност на математичката резерва	3.998	16.300

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

	2020	2019
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	20.000	20.000
Обврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РСМ	60.194	59.991
	80.194	79.991
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	78.591	86.341
Дел за реосигурителот	(27.558)	(35.504)
	51.033	50.837
Покриеност на техничките резерви	29.161	29.154

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување; краткорочните и долгорочните депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување, како и обврзниците или другите должнички хартии од вредност за кои гарантира Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување. На 31 декември 2020 година паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 1,1% (2019: 1,3%), депозити во банки изнесуваат 19,1% (2019: 21,3%), додека државните обврзници изнесуваат 79,8% (2019: 77,3%) од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување.

На 31 декември 2020 година депозитите во банки изнесуваат 24,9% (2019: 25%), додека државните обврзници изнесуваат 75,1% (2019: 75%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување зависи од веројатноста за настанување на смрт, калкулирана во таблиците за смрт. Осигурените настани се случајни и нивниот број и висина ќе варира во зависност од степенот на воспоставените статистички техники. Поголемото портфолио на слични договори покажува помала варијабилност во настанувањето на ризикот.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

(i) Географска и секторска концентracија

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентracија кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентracија од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување.

5.1 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување и обврските за реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања (орочени депозити и должнички хартии од вредност).

Според раководството на Друштвото, должничките финансиски средства не се изложени на каматен ризик, со оглед на фактот дека најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматоносни. Средствата и обврските на Друштвото групирани според видот на каматна стапка и според преостаната договорна рочноост на датумот на известување се прикажани во табелата подолу:

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2020	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						Некаматно- носни
		Промен- лива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Над 5 години	
Средства								
- Орочени депозити	512.000	123.000	25.000	-	63.000	301.000	-	-
- Заеми	4.633	-	-	-	-	4.633	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	2.542.937	-	-	-	-	233.043	2.309.894	-
- Инвестициски фонд	30.512	-	-	-	-	-	-	30.512
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	3.829	-	-	-	-	-	-	3.829
Средства од реосигурување	33.652	-	-	-	-	-	-	33.652
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	95.694	-	-	-	-	-	-	95.694
Парични средства и паричен еквивалент	39.940	28.045	11.895	-	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	98	-	-	-	-	-	-	98
Обврски								
Резерви по договори за осигурување	(2.664.845)	-	-	-	-	-	-	(2.664.845)
Обврски кон реосигурители	(9.595)	-	-	-	-	-	-	(9.595)
Останати обврски	(49.620)	-	-	-	-	-	-	(49.620)
Пасивни временски разграничувања	(2.457)	-	-	-	-	-	-	(2.457)
Неусогласеност на средствата и обврските	536.778	151.045	36.895	-	63.000	538.676	2.309.894	(2.562.733)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2019	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						Некаматно- носни
		Промен- лива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Над 5 години	
Средства								
- Орочени депозити	514.000	84.000	-	33.000	77.000	320.000	-	-
- Заеми	4.344	-	-	-	-	4.344	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	2.202.698	-	-	-	-	232.256	1.970.442	-
- Инвестициски фонд	32.667	-	-	-	-	-	-	32.667
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	1.109	-	-	-	-	-	-	1.109
Средства од реосигурување	41.754	-	-	-	-	-	-	41.754
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	84.026	-	-	-	-	-	-	84.026
Парични средства и паричен еквивалент	43.847	-	43.847	-	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	26	-	-	-	-	-	-	26
Обврски								
Резерви по договори за осигурување	(2.393.248)	-	-	-	-	-	-	(2.393.248)
Обврски кон реосигурители	(10.726)	-	-	-	-	-	-	(10.726)
Останати обврски	(57.101)	-	-	-	-	-	-	(57.101)
Пасивни временски разграничувања	(3.495)	-	-	-	-	-	-	(3.495)
Неусогласеност на средствата и обврските	459.901	84.000	43.847	33.000	77.000	556.600	1.970.442	(2.304.988)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото најмногу вложува во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Максималната изложеност на Друштвото кон кредитниот ризик е презентирано во табелата подолу:

	2020	2019
Финансиски средства		
- Орочени депозити	512.000	514.000
- Заеми	4.633	4.344
- Хартии од вредност расположливи за продажба	2.542.937	2.202.698
- Инвестициски фонд	30.512	32.667
- Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	3.829	1.109
Средства од реосигурување	33.652	41.754
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	95.694	84.026
Парични средства и парични еквиваленти	39.940	43.847
Вкупно	3.263.197	2.924.471

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања, средствата за реосигурување, орочените депозити, и должничките хартии од вредност не се обезвреднети. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од А+ според Стандард и Пурс Кредитен рејтинг агенцијата.

Структурата на доспеаноста на побарувања по основ на осигурување е презентирана подолу:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-90 дена	26.332	-	26.332	-
91-120 дена	1.801	180	1.621	10%
121-180 дена	237	74	163	31%
181-330 дена	47	24	23	51%
331-425 дена	10	7	3	71%
Над 425 дена	5	5	-	100%
31 декември 2020	28.432	290	28.142	3,36%

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	26.290	-	26.290	-
31-60 дена	9.102	910	8.192	10%
61-120 дена	202	62	140	31%
121-270 дена	335	171	164	51%
271-365 дена	25	18	7	71%
Над 365 дена	50	50	-	100%
31 декември 2019	36.004	1.211	34.793	3,36%

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

31 декември 2020	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	541.145	2.548.937	3.090.082
Дел за реосигурување во БТР	-	33.652	33.652
Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	3.829	-	3.829
Побарувања	11.328	84.366	95.694
Парични средства и парични еквиваленти	39.940	-	39.940
Активни временски разграничувања	98	-	98
Вкупно средства	596.340	2.666.955	3.263.295
Бруто технички резерви	-	2.664.845	2.664.845
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	9.595	9.595
Останати обврски	12.902	36.718	49.620
Пасивни временски разграничувања	553	1.904	2.457
Вкупно обврски	13.455	2.713.062	2.726.517
Нето вредност	582.885	(46.107)	536.778

31 декември 2019	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	546.667	2.208.151	2.754.818
Дел за реосигурување во БТР	-	41.754	41.754
Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	1.109	-	1.109
Побарувања	6.441	77.585	84.026
Парични средства и парични еквиваленти	43.847	-	43.847
Активни временски разграничувања	26	-	26
Вкупно средства	598.090	2.327.490	2.925.580
Бруто технички резерви	-	2.393.248	2.393.248
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	11.343	56.484	67.827
Пасивни временски разграничувања	1.066	2.429	3.495
Вкупно обврски	12.409	2.452.161	2.464.570
Нето вредност	584.572	(124.671)	459.901

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат. Откупите на Друштвото се намалени за 3,7% во однос на 2019 година. Продукцијата за извештајниот период има пад од 46,5% за класа 01, пад од 46,2% за класа 19. Класата 21 е реалтивно нова и се продава од Јуни 2019 и има пораст од 23,5%. Наплатата на премијата е намалена за 11% во однос на 2019 година.

Анализа според достасаноста на средствата и обврските

Анализата на средствата и обврските на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на средствата и обврските (продолжение)

31 декември 2020	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	108.000	404.000	237.676	120.121	2.220.285	3.090.082
Дел за реосигурување во БТР	1.064	2.462	2.152	7.168	20.806	33.652
Побарувања	88.450	7.244	-	-	-	95.694
Парични средства	39.940	-	-	-	-	39.940
Активни временски разграничувања	98	-	-	-	-	98
	237.552	413.706	239.828	127.289	2.241.091	3.259.466
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	84.232	194.972	170.426	567.596	1.647.619	2.664.845
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	9.595	-	-	-	-	9.595
Останати обврски	49.620	-	-	-	-	49.620
Пасивни временски разграничувања	2.457	-	-	-	-	2.457
	145.904	194.972	170.426	567.596	1.647.619	2.726.517
Рочна неусогласеност	91.648	218.734	69.402	(440.307)	593.472	532.949

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на средствата и обврските (продолжение)

31 декември 2019	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	126.109	389.000	236.600	-	2.003.109	2.754.818
Дел за реосигурување во БТР	1.272	2.447	2.878	8.923	26.234	41.754
Побарувања	80.433	3.593	-	-	-	84.026
Парични средства	43.847	-	-	-	-	43.847
Активни временски разграничувања	26	-	-	-	-	26
	251.687	395.040	239.478	8.923	2.029.343	2.924.471
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	72.881	140.235	164.971	511.460	1.503.701	2.393.248
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	67.827	-	-	-	-	67.827
Пасивни временски разграничувања	3.495	-	-	-	-	3.495
	144.203	140.235	164.971	511.460	1.503.701	2.464.570
Рочна неусогласеност	107.484	254.805	74.507	(502.537)	525.642	459.901

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулативата;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Одделните вложувања на капиталот можат да изнесуваат најмногу до: 60% за вложувања во недвижности; 15% за вложувања во аконтации и заеми што друштвото според Општите услови на осигурувањето ги одобрува со презентација на сопствените полиси за кои премијата е навремено уплатена, при што одделното вложување во вакви заеми не може да надмине 1% од капиталот. Друштвото може неограничено да ги вложува средствата на капиталот во државни хартии од вредност, банки и да одобрува заеми на правни лица со обезбедување на банкарска гаранција, притоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност. Вкупните финансиски вложувања во една банка можат да изнесуваат најмногу до 25% од капиталот. Вкупните финансиски вложувања кај поединечен субјект кој не е банка, можат да изнесуваат најмногу до 10% од капиталот.

На 31 декември 2020 година Друштвото има вложувања од капиталот во државни хартии од вредност, удели во инвестиционен фонд, парични средства во банки и заеми. Вкупните заеми одобрени од Друштвото претставуваат 1% од капиталот на Друштвото. На 31 декември 2020 година Друштвото нема депозити во банки како вложувања од капиталот.

Друштвото го пресметува потребното ниво на маргината на солвентност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Маргина на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување на живот е прикажано подолу:

		2020	2019
Бруто математичка резерва	1	2.582.425	2.305.799
Нето математичка резерва	2	2.576.399	2.299.588
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0.998	0.997
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	103.056	91.983
ризик од смрт до 3 години	6	27	91
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	428	2.864
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	10.698.845	12.817.577
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	32.097	38.457
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	10	10.693.274	13.036.710
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	11	0.999	0.999
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	12	32.079	39.109
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	13	-	-
Капитализирани средства	14	135.135	119.371
Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот			

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот (класа 21) е прикажано подолу:

		2020	2019
Бруто резерва	1	3.829	1.109
Нето резерва	2	3.761	1.070
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0.982	0.965
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	150	43
ризик од смрт до 3 години	6	-	-
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	-	-
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	241.628	-
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	725	-
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	10	241.560	126.481
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	11	0.999	0.999
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	12	725	379
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	13	-	-
Капитализирани средства	14	725	422
Пресметана маргина на солвентност за осигурување каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот			

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за дополнително осигурување кон осигурувањето на живот е прикажано подолу:

		2020	2019
Бруто полисирана премија	1	61.288	65.133
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	11.032	11.724
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	-	-
Вкупен износ од Бруто полисираната премија ([4]=[2] + [3])	4	11.032	11.724
Бруто исплатени штети	5	8.922	10.280
Нето исплатени штети	6	5.485	7.017
Коефициент ([7]=[6]/[5] или 0.50 доколку е помал)	7	0,615	0,683
Пресметана маргина на солвентност за допол. осиг. ([8]=[4]*[7])	8	6.783	8.002
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност		142.793	139.517

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака	2020	2019
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8-I9-I10-I11-I12-I13)	I	394.060	394.060
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	183.999	183.999
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	139.994	118.329
Пренесена нераспределена добивка	I4	118.961	94.075
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	1	10
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	-	-
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	3.800	2.333
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во членот 73-а од ЗСО	I12	-	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4+II5+II6), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	2.668	2.381
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	2.668	2.381
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	-	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	396.728	396.441
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II – IV	V	396.728	396.441
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	142.793	139.517
Капитал	VI3	396.728	396.441
Гарантен фонд	VI4	185.082	184.457
Вишок/(недостаток) на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	211.646	211.985
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	253.935	256.924

6. **Објективна вредност**

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во билансот на состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

2020 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	30.512	2.542.937	2.573.449
Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	3.829	-	3.829
2019 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	32.667	2.202.698	2.235.365
Вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	1.109	-	1.109

Објективната вредност на државните обврзници класификувани во ниво 3 се одредува преку дисконтирање на идните парични приливи и одливи со примена на методот на ефективна каматна стапка. Евентуалните разлики на ваквото вреднување и сметководствената вредност на вложувањата се евидентира во ревалоризационите резерви на Друштвото.

Објективна вредност на уделите во инвестициски фондови класификувани во ниво 2 се одредува според вредноста на нето имотот по удел на фондовите датумот на известување.

6. Објективна вредност (продолжение)

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Заеми и побарувања	Чувани-до-достасаност	Вкупна сметковод-ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2020				
Финансиски средства				
Орочени депозити	-	512.000	512.000	512.000
Заеми на иматели на полиси	-	4.633	4.633	4.633
Средства од реосигурување	33.652	-	33.652	33.652
Побарувања	95.694	-	95.694	95.694
Парични средства и паричен еквивалент	39.940	-	39.940	39.940
	169.286	516.633	685.919	685.919
Финансиски обврски				
Обврски кон реосигурители	-	-	9.959	9.959
Останати обврски	-	-	49.620	49.620
	-	-	59.579	59.579

6. **Објективна вредност (продолжение)**

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност (продолжение)

	Заеми и побарувања	Чувани-до- достасаност	Вкупна сметковод- ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2019				
Финансиски средства				
Орочени депозити	-	514.000	514.000	514.000
Заеми на иматели на полиси	-	4.344	4.344	4.344
Средства од реосигурување	41.754	-	41.754	41.754
Побарувања	84.026	-	84.026	84.026
Парични средства и паричен еквивалент	43.847	-	43.847	43.847
	169.627	518.344	687.971	687.971
Финансиски обврски				
Обврски кон реосигурители	-	-	10.726	10.726
Останати обврски	-	-	57.101	57.101
	-	-	67.827	67.827

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции.

Кај краткорочните побарувања и обврски не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

7. Премии

	2020	2019
Бруто полисирана премија за осигурување		
Осигурување живот	460.442	478.345
Осигурување на живот кога инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	12.452	4.534
Дополнително осигурување незгода	61.588	65.498
	534.482	548.377
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(23.773)	(24.655)
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(1.078)	(878)
-Groupama Life Express / Бугарија	(24.267)	(28.995)
	(49.118)	(54.528)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително)	850	26
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително) за реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(233)	53
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(21)	(70)
	(254)	(17)
	485.960	493.858

8. Приходи од вложувања

	2020	2019
Приходи од камати:		
-Камати од обврзници	95.314	81.349
-Камати од заеми дадени на сопственици на полиси	379	341
-Камати од депозити	9.628	10.281
	105.321	91.971
Позитивни курсни разлики	7.906	101
Нереализирани добивки од од сведување на објективна вредност на вложувањата	206	55
Приходи од амортизација на обврзници	222	109
Вкупно приходи од вложувања	113.655	92.236

Од вкупниот износ на приходи од вложувања, МКД 92.766 илјади (2019: МКД 75.496 илјади) се остварени од вложување на средствата кои ја покриваат математичката резерва, МКД 2.546 илјади (2019: МКД 2.308 илјади) од вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви, а МКД 18.343 илјади (2019: МКД 14.432 илјади) остварени од вложување од средствата кои не ја покриваат математичката резерва и/или техничките резерви.

9. Приходи по основ на провизии од реосигурување

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи по основ на провизии од реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.406	9.871
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	431	526
-Groupama Life Express / Бугарија	7.615	5.724
	<u>17.452</u>	<u>16.121</u>

10. Настанати штети-нето

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто износ на штети		
-Бруто исплатени штети	(130.927)	(126.319)
-Бруто исплатени штети – дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	6.002	8.076
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	392	-
-Groupama Life Express / Бугарија	8.566	7.800
	<u>14.960</u>	<u>15.876</u>
	<u>(115.967)</u>	<u>(110.443)</u>
Промени во бруто резерви за штети		
-Промени во бруто резерви за настанати и пријавени штети	(5.660)	7.703
-Промени во бруто резерви за настанати и непријавени штети	12.560	(10.636)
	<u>6.900</u>	<u>(2.933)</u>
Промени во бруто резерви за штети-дел за реосигурување		
-Промени во резерва за настанати и непријавени штети –дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	631	(738)
-Groupama Life Express	(8.323)	6.472
	<u>(7.692)</u>	<u>5.734</u>
	<u><u>(116.759)</u></u>	<u><u>(107.642)</u></u>

11. Промени во останати технички резерви-нето

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Промени во бруто математичка резерва		
-Промени во бруто математичка резерва	(283.321)	(268.352)
-Промени во бруто резерви за удел во добивка	(3.921)	(5.954)
-Промени во бруто резерви за учество во добивка	3.854	2.721
-Промени во бруто резерви за преносна премија-животно	6.761	(4.752)
-Промени во посебна резерва за unit - linked	(2.719)	(1.109)
	<u>(279.346)</u>	<u>(277.446)</u>
Промени во бруто математичка резерва-дел во реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(142)	243
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(14)	(155)
	<u>(156)</u>	<u>88</u>
	<u><u>(279.502)</u></u>	<u><u>(277.358)</u></u>

12. Нето трошоци за спроведување на осигурување

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Трошоци за стекнување</i>		
-Провизија за брокерски друштва и застапници	(61.180)	(87.961)
-Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	(4.257)	(4.873)
- Останати трошоци за стекнување	<u>(3.119)</u>	<u>(3.049)</u>
	(68.556)	(95.883)
<i>Административни трошоци</i>		
-Амортизација на материјални и нематеријални средства	(1.845)	(1.871)
-Плати, даноци и придонеси од и за плати	(17.219)	(17.112)
<i>Останати административни трошоци</i>		
- Трошоци за услуги	(17.510)	(18.970)
- Материјални трошоци	(847)	(904)
- Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	<u>(1.391)</u>	<u>(3.265)</u>
	(38.812)	(42.122)
	<u>(107.368)</u>	<u>(138.005)</u>

Трошоците за провизија за брокерски друштва и застапници вклучува трошоци за провизија на брокерски друштва во износ од 17.761 илјади денари (2019: 21.532 илјади денари), провизија за друштва за застапување во износ од 43.266 илјади денари (2019: 66.195 илјади денари) и провизија за застапници во износ од 153 илјади денари (2019: 234 илјади денари). Намалувањето на трошоците за провизии пред се од друштва за застапување се должи на намалена продукција на нови договори за осигурување како резултат на актуелната состојба со COVID-19 пандемијата и намалена продажба преку банкоканал.

Трошоците за услуги во вкупен износ од 17.510 илјади денари (2019: 18.970 илјади денари) вклучуваат трошоци за кирија од поврзани страни во вкупен износ од 6.926 илјади денари (2019: 6.832 илјади денари) и трошоци за услуги од матичната компанија во износ од 4.226 илјади денари (2019: 2.882 илјади денари), (Белешка 29).

13. Трошоци од вложувања

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Трошоци за камати	-	(17)
Негативни курсни разлики	(58)	(571)
Расходи од амортизација на обврзници	<u>(217)</u>	<u>(138)</u>
	<u>(275)</u>	<u>(726)</u>

14. Останати осигурителни технички трошоци намалени за трошоци на реосигурување

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Трошоци за надомест на Агенција за супервизија на осигурување	(4.112)	(4.118)
Отпис на мали износи по полиси	(474)	(441)
Трошоци за променлива провизија	<u>(6.535)</u>	<u>(3.188)</u>
	<u>(11.121)</u>	<u>(7.747)</u>

Трошоците за променлива провизија се однесуваат на провизија за Охридска Банка пресметана според финансискиот протокол бр. 05-243/1 од 28.05.2012 и претставува 25% од техничкиот резултат за спроведување на кредитното животно осигурување.

15. Данок на добивка

Признаен во билансот на успех

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Тековен данок од добивка	(10.604)	(7.558)
	<u>(10.604)</u>	<u>(7.558)</u>

Усогласување со применетата даночна стапка

	2020	2020	2019	2019
Добивка пред оданочување	%	<u>104.356</u>	%	<u>72.555</u>
Данок од добивка	(10,0%)	(10.436)	(10,0%)	(7.255)
Расходи непризнаени за даночни цели	(0,2%)	(168)	(0,4%)	(303)
Вкупен данок на добивка	(10,2%)	(10.604)	(10,4%)	(7.558)

16. Нематеријални средства

	Софтвер	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2019	673	673
На 31 декември 2019	673	673
На 1 јануари 2020	673	673
Зголемување	-	-
На 31 декември 2020	673	673
Амортизација		
На 1 јануари 2019	(643)	(643)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(20)	(20)
На 31 декември 2019	(663)	(663)
На 1 јануари 2020	(663)	(663)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(9)	(9)
На 31 декември 2020	(672)	(672)
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2019	10	10
На 31 декември 2020	1	1

17. Недвижности, опрема и останати средства

	Опрема и мебел	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2019	11.215	11.215
Зголемување	355	355
На 31 декември 2019	11.570	11.570
На 1 јануари 2020	11.570	11.570
Зголемување	537	537
На 31 декември 2020	12.107	12.107
Амортизација		
На 1 јануари 2019	(5.355)	(5.355)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(1.851)	(1.851)
На 31 декември 2019	(7.206)	(7.206)
На 1 јануари 2020	(7.206)	(7.206)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(1.836)	(1.836)
На 31 декември 2020	(9.042)	(9.042)
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2019	4.364	4.364
На 31 декември 2020	3.065	3.065

На 31 декември 2020 година Друштвото нема опрема дадена под залог (2019: нема).

18. Останати финансиски вложувања

	2020	2019
Финансиски вложувања расположливи за продажба		
-за покрите на математичка резерва	2.060.329	1.790.755
-за покрите на технички резерви	60.194	59.991
-за покрите на капитал	452.926	384.619
	2.573.449	2.235.365
Депозити, заеми и останати пласмани		
Дадени депозити		
-за покрите на технички резерви	20.000	20.000
-за покрите на капитал	-	-
-за покрите на математичка резерва	492.000	494.000
	512.000	514.000
Заеми		
-заеми на иматели на полиси (аванси за полиси за живот)	4.633	4.344
	4.633	4.344
	3.090.082	2.753.709

18. Останати финансиски вложувања (продолжение)

На 31 декември 2020 година, Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во износ од МКД 2.542.937 илјади во државни обврзници кои имаат преостанати рокови на доспевање од 4 до 30 години (2019: од 5 до 30 години) и каматни стапки од 2,2% до 5% (2019: 3% до 5%). Износот од МКД 30.512 илјади (2019: 32.667 илјади) се однесува на удели во инвестициски фонд.

На 31 декември 2020 година, Друштвото има депозити во домашни банки кои имаат преостанати рокови на доспевање од 1 до 32 месеци (2019: од 2 до 36 месеци) и каматни стапки од 0,4% до 2,6% (2019: 1,64% до 3%).

19. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања по основ на премии		
Побарувања по основ премии за осигурување	28.432	36.004
Исправка на вредност на побарувања	<u>(290)</u>	<u>(1.211)</u>
	<u>28.142</u>	<u>34.793</u>

Заклучно со 31 декември 2020 година, Друштвото склучило 1.288 (2019: 2.219) нови полиси или вкупно активни договори со состојба на 31 декември 2020 година од 17.665 осигурителни полиси (2019: 17.433 активни полиси) за животна осигурување.

Движењето на исправката на вредноста во текот на годината е како што следи:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
На 1 јануари:	(1.211)	(1.168)
дополнителна исправка на вредност	(589)	(323)
ослободување на исправка на вредност	1.510	280
На 31 декември	<u>(290)</u>	<u>(1.211)</u>

20. Парични средства и парични еквиваленти

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Парични средства во домашни банки	11.727	12.431
Парични средства во благајна	6	7
Издвоени парични средства за покрите на математичка резерва	28.068	31.133
Останати парични еквиваленти-бизнис картички	<u>139</u>	<u>276</u>
	<u>39.940</u>	<u>43.847</u>

Парите на денарски жиро сметки во домашни банки имаат варијабилни годишни камати, што зависи од банките и истите можат да се менуваат, што е дискреционо право на секоја банка.

Во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, друштвата се должни да отворат посебна сметка во банка на која се држат средствата што ја покриваат математичката резерва и преку која се извршуваат сите поединечни трансакции поврзани со математичката резерва.

21. Останати побарувања

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања по основ на финансиски вложувања		
- Побарувања по основ на камати од обврзници	51.323	42.792
- Побарувања по основ на камати од депозити	11.328	6.441
	<u>62.651</u>	<u>49.233</u>

22. Акционерски капитал и резерви

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2019: 3.000 обични акции) со номинална вредност од ЕУР 1000 по акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2019: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2020 и 2019 година е следна:

	Акционерски капитал ЕУР 2020	Акционерски капитал ЕУР 2019	Сопственичка структура % 2020	Сопственичка структура % 2019
<u>Акционер</u>				
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft Австрија	3.000.000	3.000.000	100%	100%
	<u>3.000.000</u>	<u>3.000.000</u>	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Дивиденди

Во текот на 2020 година беше исплатена дивиденда во износ од МКД 18.445.680 (2019: МКД 18.448.500).

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2020			2019		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Математичка резерва	2.582.425	(6.026)	2.576.399	2.305.799	(6.211)	2.299.588
Посебна резерва за unit-linked	3.829	(68)	3.761	1.109	(39)	1.070
Преносна премија	17.419	(5.159)	12.260	18.268	(5.413)	12.855
Резерви за штети	61.172	(22.399)	38.773	68.072	(30.091)	37.981
	2.664.845	(33.652)	2.631.193	2.393.248	(41.754)	2.351.494

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување

	Осигурување од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.581.797	628	-	2.582.425
Посебна резерва за унит линк	-	-	3.829	3.829
Преносна премија	-	17.419	-	17.419
Пренос за делот на реосигурителот	(6.026)	(5.159)	(68)	(11.253)
Резерви за штети	38.667	22.505	-	61.172
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(9.087)	(13.312)	-	(22.399)
31 декември 2020	2.605.351	22.081	3.761	2.631.193

	Осигурување од живот	Дополнително осигурување	Осиг. каде инв. ризик го превзема осиг.	Вкупно
Математичка резерва	2.305.215	584	-	2.305.799
Посебна резерва за унит линк	-	-	1.109	1.109
Преносна премија	-	18.268	-	18.268
Пренос за делот на реосигурителот	(6.211)	(5.413)	(39)	(11.663)
Резерви за штети	45.243	22.829	-	68.072
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(23.443)	(6.648)	-	(30.091)
31 декември 2019	2.320.804	29.620	1.070	2.351.494

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Бруто технички резерви

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто резерва за преносна премија	17.419	18.268
Бруто математичка резерва		
- преносни премии за животно осигурување	170.104	176.866
- математичка резер. по основ животно осиг.	2.292.069	2.008.748
- резерва за удел во добивка	113.719	109.798
- резерва за идни бонуси и попусти	6.533	10.387
	<u>2.582.425</u>	<u>2.305.799</u>
Посебна резерва за унит линк		
- посебна резерва за unit-linked	3.829	1.109
	<u>3.829</u>	<u>1.109</u>
Бруто резерви за штети		
- резерви за пријавени неисплатени штети	37.558	31.898
- резерви за настанати непријавени штети	21.832	34.192
- резерви за трошоци за штети	1.782	1.982
	<u>61.172</u>	<u>68.072</u>
	<u>2.664.845</u>	<u>2.393.248</u>

Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Дел за реосигурување на преносна премија		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	4.837	5.039
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	390	413
	<u>5.227</u>	<u>5.452</u>
Дел за реосигурување на математичка резерва		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	5.877	6.049
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	149	162
	<u>6.026</u>	<u>6.211</u>
Дел за реосигурување за резерви за штети		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	9.189	8.558
- Groupama Life Express	13.210	21.533
	<u>22.399</u>	<u>30.091</u>
	<u>33.652</u>	<u>41.754</u>

24. Останати обврски

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Обврски од непосредни работи на осигурување		
- провизии на агенти и брокери	10.699	9.171
- примени аванси по премии	36.012	44.782
	<u>46.711</u>	<u>53.953</u>
Обврски поврзани со реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	7.224	6.701
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	352	1.243
- Groupama Life Express/Бугарија	2.019	2.782
	<u>9.595</u>	<u>10.726</u>
Останати обврски		
- за плати на вработени	1.672	1.615
- обврски кон добавувачи во земјата и странство	259	477
- по договор за дело	250	172
- обврска за лиценца	706	859
- обврска кон Граве Недвижности-Скопје	22	25
	<u>2.909</u>	<u>3.148</u>
	<u>59.215</u>	<u>67.827</u>

25. Пасивни временски разграничувања

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Однапред пресметани трошоци	553	1.066
Одложено плаќање на провизии	1.904	2.429
	<u>2.457</u>	<u>3.495</u>

26. Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото издвојува резерви за судски спорови кои се вклучени во резервите за штети.

27. Усогласеност со законската регулатива

На 31 декември 2020 година Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2020 година акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР или еквивалент од МКД 183.999 илјади на денот на уплатата на капиталот, додека гарантниот фонд изнесува 3.000.000 ЕУР или МКД 185.082 илјади на 31 декември 2020 година. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето ("АСО") за капиталот на Друштвото преку кварталните извештаи.

28. Оперативен лизинг

Друштвото во август 2019 година склучи нов договор за изнајмување на деловни простории, со рок до 31 декември 2023 година.

Обврски по неотповиклив оперативен лизинг се следниве:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Помалку од една година	6.160	5.275
Помеѓу една и пет години	24.588	21.059
	<u>30.748</u>	<u>26.334</u>

Во текот на годината завршена на 31 декември 2020 година, МКД 6.926 илјади беа признаени како трошок во билансот на успех како резултат на користење на оперативен лизинг (2019: МКД 6.832 илјади).

29. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото ги извршило следните трансакции со поврзани страни за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година:

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија – матична компанија

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(23.773)	(24.655)
Промена во бруто резерва за преносна премија на (дополнително) за реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(233)	53
Приходи по основ на провизии од реосигурување (белешка 9)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.406	9.871
Бруто исплата на штета – дел за реосигурување (белешка 10)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	6.002	8.076
Промени во резерви за настанати и непријавени штети – дел за реосигурување (белешка 10)		
- Промени во резерва за настанати и непријавени штети – Реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	631	(738)
Промени во бруто математичка резерва - дел во реосигурување (белешка 11)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(142)	243
Останати административни трошоци		
- Трошоци за услуги (Grazer Wechelseitige Versicherung AG)	(4.226)	(2.882)

29. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)
Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)
Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Дел за реосигурување на преносна премија (белешка 23)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	4.837	5.039
Дел за реосигурување на математичка резерва (белешка 23)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	5.877	6.049
Дел за реосигурување за резерви за настанати пријавени штети (белешка 23)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.189	8.558
Обврски по основ на премија за реосигурување (белешка 24)		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	7.224	6.701
Останати обврски (белешка 24)		
- Обврски за лиценца (Grazer Wechelseitige Versicherung AG) Австрија	706	859

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Граве недвижности ДООЕЛ Скопје / Македонија - подружница на матичната компанија

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Трошок за закупнини (белешка 28)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	6.926	6.832

Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Краткорочни обврски (белешка 24)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	22	25

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Граве Осигурување Неживот Скопје / Македонија - подружница на матичната компанија

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Трошоци за премија за осигурување		
- Граве Осигурување Неживот АД Скопје/ Македонија	(39)	-

29. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Во текот на дванаесет месечниот период во 2020 година Друштвото има реализирано вложувања во државни обврзници во вкупен износ од МКД 332.773 илјади (2019: МКД 437.844 илјади) од кои МКД 274.793 илјади (2019: МКД 392.028 илјади) купувања реализирани преку секундарниот пазар на капитал т.е. купувања со посредство на банка од продавач BVG Beteiligung und Verwaltungsgesellschaft GmbH. Продавачот на хартиите од вредност е дел од Групацијата на која припаѓа друштвото односно согласно сопственичката структура на Групацијата, BVG Beteiligung und Verwaltungsgesellschaft GmbH и Друштвото имаат заеднички сопственик, Grazer Wechselseitige Versicherung AG.

Трансакции со клучниот раководен персонал

Вкупните надомести на клучниот раководен персонал на Друштвото, вклучени во Административни трошоци (види белешка 12) се како што следува:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Краткорочни користи за вработените	7.237	5.918
	<u>7.237</u>	<u>5.918</u>

30. Последователни настани

По денот на изготвување на билансот на состојба, Одборот на директори на Друштвото во согласност со утврденото право, според законските прописи донесе предлог одлука за распоред на дел од добивката за исплата на дивиденда во износ од МКД 18.508.200 односно 6.169 денари по акција (2019: 18.445.680 односно 6.149 денари по акција).

По 31 декември 2020 година, датумот на известување, не се случиле значајни настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак останати настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

ПРИЛОГ 1 ГОДИШНА СМЕТКА

БУ: Биланс на успех

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	200		618.459.496	604.075.865
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	7	485.960.787	493.857.935
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	7	534.482.695	548.376.376
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203			
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204			
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205			
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206	7	49.117.584	54.528.061
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207	7	-849.526	-26.352
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208			
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209	7	-253.850	-16.732
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	8	113.655.118	92.235.875
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211			
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		0	0
2.1 Приходи од наемнини	213			
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214			
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215			
3. Приходи од камати	216	8	105.321.553	91.970.637
4. Позитивни курсни разлики	217	8	7.905.846	101.343
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		205.653	55.209
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		0	0
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		0	0
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221			
6.3 Останати финансиски вложувања	222			
7. Останати приходи од вложувања	223		222.066	108.686
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223а	9	17.451.842	16.121.217
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224		1.391.749	1.844.266
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225		0	16.572
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		514.102.926	531.520.969
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	10	116.758.406	107.641.628
1. Бруто исплатени штети	228	10	130.926.846	126.319.204

2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229			
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230			
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231	10	14.960.468	15.876.431
5. Промени во бруто резервите за штети	232	10	-6.899.853	2.932.673
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233			
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234	10	-7.691.881	5.733.818
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235		276.810.723	276.287.896
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236	11	276.810.723	276.287.896
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237	11	276.626.469	276.337.272
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238	11	-184.254	49.376
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		0	0
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240			
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241			
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		0	0
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		0	0
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244			
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		2.690.871	1.070.213
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246	11	2.719.389	1.109.496
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		28.518	39.283
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		0	0
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249			
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250			
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251		107.368.008	138.004.986
1. Трошоци за стекнување (253+253a+254+255)	252	12	68.556.424	95.883.229
1.1 Провизија	253	12	61.179.741	87.960.529
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253a	12	4.257.229	4.873.309
1.3 Останати трошоци за стекнување	254	12	3.119.454	3.049.391
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255			
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	12	38.811.584	42.121.757
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257	12	1.844.645	1.870.846
2.2 Трошоци за вработените (258a+258б+258в+258г+258д)	258	12	17.218.820	17.111.942
2.2.1 Плати и надоместоци	258a		11.651.701	10.996.739
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		1.178.994	1.364.445

2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		4.258.221	4.620.451
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г			
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		129.904	130.307
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259			
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		19.748.119	23.138.969
2.4.1 Трошоци за услуги	260а	12	17.510.337	18.969.586
2.4.2 Материјални трошоци	260б	12	846.719	903.930
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в	12	1.391.063	3.265.453
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261		275.207	725.500
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262			
2. Трошоци за камати	263	13	292	16.508
3. Негативни курсни разлики	264	13	58.420	570.525
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265			
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		0	0
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267			
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268			
5.3 Останати финансиски вложувања	269			
6. Останати трошоци од вложувања	270	13	216.495	138.467
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	14	11.121.327	7.747.193
1. Трошоци за превентива	272			
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273	14	11.121.327	7.747.193
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		-921.616	43.087
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275		0	466
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		104.356.570	72.554.896
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		0	0
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	15	10.604.315	7.557.727
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279			
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		93.752.255	64.997.169
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		0	0

БС: Биланс на состојба

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	16	1.435	10.047
1. Гудвил	002			
2. Останати нематеријални средства	003	16	1.435	10.047
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004	18	3.090.082.153	2.753.709.455
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		0	0
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		0	0
1.1 Земјиште	007			
1.2 Градежни објекти	008			
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		0	0
2.1 Земјиште	010			
2.2 Градежни објекти	011			
2.3 Останати материјални средства	012			
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013		0	0
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014			
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015			
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016			
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017			
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018			
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019			
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020			
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	18	3.090.082.153	2.753.709.455
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		0	0
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023			
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024			
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	18	2.573.448.925	2.235.364.982
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026			
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027	18	2.542.937.037	2.202.697.810
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028			
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029	18	30.511.888	32.667.172
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		0	0
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031			

3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032			
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033			
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034			
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035		516.633.228	518.344.473
4.1 Дадени депозити	036	18	511.999.903	514.000.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		0	0
4.3 останати заеми	038	18	4.633.325	4.344.473
4.4 Останати пласмани	039			
5. Деривативни финансиски инструменти	040			
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041			
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	23	33.652.576	41.754.043
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043	23	5.159.296	5.413.146
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044	23	6.026.349	6.210.603
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045	23	22.399.130	30.091.011
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046			
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквизационата резерва	047			
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048			
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049	23	67.801	39.283
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		3.828.885	1.109.496
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		0	0
1. Одложени даночни средства	052			
2. Тековни даночни средства	053			
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		95.693.477	84.026.397
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	19	28.142.092	34.793.347
1. Побарувања од осигуреници	056	19	28.142.092	34.793.347
2. Побарувања од посредници	057			
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058			
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		0	0
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060			
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061			
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062			
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	21	67.551.385	49.233.050
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064			
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065	21	62.650.422	49.233.050
3. Останати побарувања	066	21	4.900.963	0
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067			
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		43.005.123	48.210.598
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	17	3.065.083	4.363.215
1. Опрема	070		3.065.083	4.363.215

2. Останати материјални средства	071			
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	20	39.940.040	43.847.383
1. Парични средства во банка	073	20	11.727.083	12.430.552
2. Парични средства во благајна	074	20	6.385	7.342
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075	20	28.067.739	31.132.929
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076	20	138.833	276.560
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077			
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		97.830	25.437
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		0	0
2. Одложени трошоци на стекнување	080			
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		97.830	25.437
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082			
S. ВКУПНА АКТИВА (A+B+V+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		3.266.361.479	2.928.845.473
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084			
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		536.241.237	462.044.011
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086		183.998.795	183.998.795
1. Запишан капитал од обични акции	087		183.998.795	183.998.795
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088			
3. Запишан а неуплатен капитал	089			
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090			
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		-465.201	644.149
1. Материјални средства	092			
2. Финансиски вложувања	093		-465.201	644.149
3. Останати ревалоризациони резерви	094			
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		139.994.345	118.328.622
1. Законски резерви	096		139.994.345	118.328.622
2. Статутарни резерви	097			
3. Резерви за сопствени акции	098			
4. Откупени сопствени акции	099			
5 Останати резерви	100			
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		118.961.043	94.075.276
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102			
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		93.752.255	64.997.169
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104			
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105			
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	23	2.661.016.407	2.392.139.317
I. Бруто резерви за преносни премии	107	23	17.418.885	18.268.411
II. Бруто математичка резерва	108	23	2.582.424.930	2.305.798.461
III. Бруто резерви за штети	109	23	61.172.592	68.072.445
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110			
V. Бруто еквализациона резерва	111			
VI. Бруто останати технички резерви	112			
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		3.828.885	1.109.496
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		417.188	300.040
1. Резерви за вработени	115		417.188	300.040
2. Останати резерви	116			

Ѓ.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		3.185.526	1.931.048
1. Одложени даночни обврски	118			
2. Тековни даночни обврски	119		3.185.526	1.931.048
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120	24	0	0
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121	25	59.215.360	67.826.465
И. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		0	0
1. Обврски спрема осигуреници	123			
2. Обврски спрема застапници и посредници	124			
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125			
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126	25	9.594.801	10.725.575
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127	25	9.594.801	10.725.575
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128			
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129			
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130		49.620.559	57.100.890
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131	25	46.711.124	53.952.495
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		0	0
3. Останати обврски	133	25	2.909.435	3.148.395
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134	26	2.456.876	3.495.096
С. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135			
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+С	136		3.266.361.479	2.928.845.473
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137			